

Asia: VN/24082/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle ulkomaalaislain 72 a §:n muuttamisesta ja ulkomaalaislain muuttamisesta annetun lain 72 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tampereen kaupunki pitää esitystä työperusteisten oleskelulupien toimeentuloehdon kasvattamisesta pääsääntöisesti oikeansuuntaisena. Lainsäädännöllä on mahdollista turvata riittävä toimeentuloedellytys työn perusteella muuttaville. Minimipalkkarajaa asetettaessa on kuitenkin tärkeää huomioida, että kokonaisarviointille jätetään riittävästi liikkumavaraa, jotta esimerkiksi palkan lisien osuudet ja kokonaistalousvaikutukset voidaan paremmin huomioida toimialakohtaisesti oleskelulupapäätöstä tehtäessä. Tiettyjen kriittisten toimialojen kuten maa- ja metsätaloudessa käytettävän kausityövoiman saatavuus ei saa tästä syystä vaarantua. Tärkeää on myös edelleen pitää kiinni työehtosopimusjärjestelmän asettamista minimipalkkarojoista oleskelulupapäätöksiä tehtäessä.

Lainsäädännöllisesti on myös varmistettava, että työvoima- ja kotoutumispalveluiden järjestämisen kannalta kriittiset toimet ja kunnallisten viranomaisten tiedonsaanti ja mahdollisuus palveluiden tarpeen ennakkointiin kohtuullisessa ajassa turvataan tilanteissa, joissa muuttuvalla lainsäädännöllä on suoria vaikutuksia kuntatalouteen.

Lisäksi tämän lakimuutoksen vaikutukset maabrändiin on otettava huomioon, ja mahdollisen mainehaitan välttäminen edellyttää vahvaa viestintää asiasta ja sen perusteluista. Viestinnässä tulisi korostaa kokoaikaisten työsuhteiden sekä Suomeen muuttavien toimeentuloedellytysten ja hyvän elämän täyttymisen turvaamista.

Kunnille tulee työvoimapalveluita ja kotoutumista koskevan lakimuutoksen myötä vastuu myös työvoiman välityksestä työnantajille. Tällöin kunnilla tulee olla mahdollisuus valvoa myös työnantajien todellisia edellytyksiä tarjota ko. esityksen tuloajan ylittävää työtä. Tämä vaatii kunnilta ja valtiolisilta toimijoilta myös rahallisia panostuksia valtakunnallisiin työllisyyden ja kotoutumisen tietojärjestelmiin. Tampereen kaupunki arvioi, että esitetyllä lakimuutoksella on jonkin verran vaikutuksia kuntien työllisyys- ja työnantajapalveluihin.

Tampereen kaupunki pitää tulorajojen muuttamista asetuksella ongelmallisena huonon ennustettavuuden vuoksi, koska esityksen arvion mukaisesti tuloraja muuttuisi useammin kuin lakiin kirjattuna. Tämä vaatisi myös kunnallisten työvoimaviranomaisten ja muita kotoutumisen palveluita tuottavien viranomaisten palveluun ohjauksen- ja maksatuskäytäntöjen automaation kehittämistä sekä sisäisten että asiakasohjeistusten päivittämistä. Lisäksi on syytä huomioida, että kotoutumispalveluita tuottaville palveluntarjoajille ja kotoutumispalveluiden hankintaa tekeville viranomaisille tulisi jättää kohtuullinen aika reagoida oleskelulupien perusteiden muutoksiin.

Tampereen kaupunki haluaa nostaa esiin asetuksella tehtävän tulorajan ongelmallisuuden pitkän aikavälin vaikutusten arvioinnin näkökulmasta. Asetuksella tehtyihin muutoksiin tulorajoissa ei sisälly riittävää vaikutusten arviointia. Tällä on vaikutuksia sekä ennakoitavuuteen että työvoiman saatavuuden pitkäjänteiseen turvaamiseen.

Mikkonen Tuula

Tampereen kaupunki - Pormestari Kalervo Kummolan päätös 31.1.2024 §
18. Lisätietoja: kansainvälisen osaamisen palvelujen johtaja Mari Taverne, p.
040 801 2686, etunimi.sukunimi@tampere.fi